

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและแนวคิด

การจัดการศึกษานั้นเมืองค้ประกอบที่สำคัญ คือ ปรัชญา หลักสูตร การสอน การสอบ การลำหลังของส่วนใดส่วนหนึ่ง จะทำให้แผนการศึกษาเสียหายได้ (ชวาล แพรัตกุล, 2516:4) การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ต้องมีการวัดการประเมินผลให้สอดคล้องไปกับกระบวนการเรียน การสอน ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน และความสามารถของครู ต้องหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพ ซึ่งทำให้เห็นว่าการวัดและประเมินผลการศึกษานั้นเป็นเรื่องสำคัญ เป็นกระบวนการให้ได้ว่าซึ่งข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งนักเรียน ครู หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา จะนำผลการวัดหรือประเมินผลมาใช้ การวัดประเมินผลที่ดีนั้น ก็ต้องมาจากเครื่องมือที่ดีซึ่งสามารถทำได้ข้อมูลที่ถูกต้อง โดยผู้วัดต้องรู้จักเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการวัด เครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียนที่นิยมแพร่หลาย ได้แก่ (1) แบบสังเกต (2) แบบสัมภาษณ์ (3) แบบสอบถาม (4) แบบสำรวจปัญหา (5) อัตชีวประวัติ (Autobiography) (6) สังคมมิติ (7) ระเบียบสนสะสมหรือแฟ้มประวัติ (8) แบบทดสอบ (9) แบบวัดลักษณะทางจิตวิทยา เช่น แบบวัดทัศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ การรับรู้

จากเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผลนี้ ในด้านการศึกษานพบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันแพร่หลาย จำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ๆ 2 ประเภทคือ

1. แบบปรนัย (Objective Test) มีรูปแบบที่นิยมใช้กันมาก 4 รูปแบบได้แก่
เติมคำ เลือกตอบ จับคู่ ผิดถูก
2. แบบความเรียงหรือแบบอัตนัย (Essay Type Test)

ประเทศไทยได้นำข้อสอบปรนัยมาใช้อย่างกว้างขวางในราว 20 ปี ที่ผ่านมาโดยข้อสอบปรนัยถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดยพระยาเมธาธิบดี ในราวปี พ.ศ. 2470 - 2475 เป็นลักษณะข้อสอบเชาว์ ในปัจจุบันมีการใช้ข้อสอบปรนัยกันอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นการสอบย่อย สอบไล่ สอบปลายภาค หรือสอบคัดเลือก การสอบนักเรียนกลุ่มเล็กเป็นจำนวนสิบ หรือสอบคนกลุ่มใหญ่เป็นจำนวนหมื่น ก็มักจะใช้ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ (พวงแก้ว ปรุยกนก, 2531:3) ผลจากการใช้ข้อสอบปรนัยอย่างแพร่หลายมานาน ทำให้เกิดปัญหาในวงการศึกษไทยคือ ความสามารถในการเขียนอ่อนลงไปมาก จนเป็นที่กล่าวกันไปในทำนองว่า เพราะการใช้ข้อสอบปรนัย ทำให้นักเรียนเขียนหนังสือไม่ได้ การสร้างแบบสอบปรนัยให้ตีเพื่อวัดความสามารถในระดับสูงเป็นเรื่องยาก การที่เด็กตอบแบบสอบปรนัยได้ถูกต้องนั้น ก็มีปัญหาคือเป็นเพราะมีความสามารถจริง หรือเพราะความบังเอิญ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ แบบสอบความเรียงสามารถขจัดได้ (Green, 1963:5) และเนื่องจากได้มีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ทั้งในระดับประถมศึกษา และมีธยมศึกษา ซึ่งได้เน้นให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา รู้จักทำ รู้จักพัฒนางาน และมีค่านิยมที่ดี ซึ่งเครื่องมือที่จะสามารถวัดความสามารถเหล่านี้ได้ดี ก็คือแบบสอบอัตนัย หรือแบบสอบความเรียงนั่นเอง เพราะธรรมชาติของสิ่งที่จะวัด กับสิ่งที่เป็เครื่องมือวัดมีความสอดคล้องกัน การคิดวิเคราะห์และกิจกรรมการวิจารณ์ทั้งหลาย มีลักษณะเป็นอัตนัย คือ เป็นการตัดสินใจตามความรู้สึกส่วนตัว แต่การตัดสินใจของแต่ละคนอาจไม่ตรงกันหรืออาจจะตรงกันข้ามก็ได้ ทั้งนี้เพราะบุคคลย่อมแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ จึงต้องใช้หลักวิชาความรู้เข้าประกอบในการแสดงความคิดเห็นเหล่านั้น เพื่อให้เกิดความสมเหตุสมผล สามารถชี้ให้เห็นได้ว่า ดี หรือ บกพร่องตรงไหน อย่างไร แบบสอบความเรียงเป็นแบบสอบที่สำคัญยิ่งต่อการวัดและประเมินผล การศึกษา เป็นแบบสอบที่ให้อิสระในการแสดงความคิด ส่งเสริมการจัดระเบียบความคิด การประยุกต์ ความรู้กับสถานการณ์ใหม่ ความคิดสร้างสรรค์สามารถวัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้านพุทธิปริเขต (Cognitive domain) ระดับสูงของ Bloom ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าได้ดี (Thorndike and Hargen, 1977:263 ; Ebel, 1972:145 ; La Fave, 1966:65-69 cited by Stanley and Hopkins, 1978:198 ; Mehrens and Lehmann, 1972:213 ; เสาวดี วิบูลย์ศรี, 2528:122-132) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวัดความสามารถในการเขียน การใช้ภาษา (Hopkins and Stanley, 1981:225) การใช้แบบสอบปรนัยเพียงอย่างเดียวในทุก ๆ สถานการณ์ อาจก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อการจัดการศึกษาได้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2531:69-70 ; อุกุมพร จามรมาน 2531:71-74) การใช้แบบสอบความเรียงจะเป็นโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะในการเขียน และบูรณาการความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว ทำให้ได้คนที่คิด

เป็น มีหลักการและเหตุผล เพราะการคิดเป็นการอาศัยประสบการณ์ใหม่ คุณค่าของคำตอบอยู่ที่การสัมพันธ์ข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผล สามารถอธิบายประเด็นที่ศึกษาตามเงื่อนไขของความจริงตามที่เห็นและเข้าใจ ซึ่งข้อสอบปรนัยไม่สามารถวัดความสามารถเหล่านี้ได้ (Coffman, 1971:286 ; สมบุญ กุณวล, 2529:18-19 ; นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2531:9) แม้ว่าแบบสอบความเรียงจะมีจุดเด่นหลายประการดังกล่าวแต่แบบสอบความเรียงมีจุดอ่อน หรือปัญหาในการวัดผลประการหนึ่งคือ ปัญหาความเที่ยงแบบสอบความเรียงมักมีความเที่ยงต่ำ การที่แบบสอบความเรียงมีค่าความเที่ยงต่ำ

Ebel and Frisbie (1986:129) ชี้ว่าเกิดจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการคือ

1. คำถามมีน้อยไม่ครอบคลุมเนื้อหา
2. ความไม่จำเพาะเจาะจงของคำถาม
3. ความเป็นอัตนัยของการตรวจอ่านเนื่องจากตัวแปรต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลการ

เรียนที่มุ่งวัด

มีผลงานวิจัยพบว่าคำตอบแบบสอบความเรียง ประเภทวัดความสามารถในการเขียน หรือเรียงความที่มีคุณภาพปานกลาง ถ้าตรวจตามหลังเรียงความที่มีคุณภาพต่างกันจะได้คะแนนต่างกันคือ เมื่อตรวจตามหลังเรียงความที่มีคุณภาพต่ำจะได้คะแนนสูงกว่าเมื่อตรวจตามหลังชุดที่มีคุณภาพสูง (Hales and Tokar, 1975:115-117; Hughes, Keeling & Tuck, 1980:131-135, 1983:65-70, 1984:277-281) อิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ เช่น การที่ผู้ตรวจรู้ประวัติการเรียนของผู้ตอบหลายมือ ความรีบร้อน การสะกดการันต์ ความบกพร่องด้านไวยากรณ์ เป็นต้น (Chase 1979:39-42, 1983:293-297 ; Scannell and Marshall, 1966:125-130 ; Marshall, 1967:375-386 ; Marshall & Power, 1969:97-101)

ปัญหาความเที่ยงต่ำนี้มีข้อเสนอแนะวิธีปรับปรุง เพื่อให้ผลการวัดแม่นยำไว้หลายประการ De Gruijter (1980:221) กล่าวว่า การควบคุมแหล่งความคลาดเคลื่อนไว้ล่วงหน้า จะทำให้ผลการวัดมีความน่าเชื่อถือได้มากขึ้น ในการวัดด้วยแบบสอบความเรียงนั้น ตัวประกอบที่สำคัญจำเป็นต้องควบคุม คือ ข้อสอบ และผู้ตรวจ ตัวประกอบทั้งสองนี้มีผลเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ข้อสอบความเรียงที่ไม่ดี ไม่สามารถยกระดับคุณภาพให้ดีขึ้นโดยอาศัยวิธีตรวจใด ๆ แม้วิธีนั้นจะกำหนดเกณฑ์การตรวจไว้เด่นชัดเพียงใดก็ตาม ในทางกลับกันข้อสอบที่สร้างอย่างดี แต่ใช้วิธีตรวจไม่เหมาะสม ข้อสอบนั้นก็จะได้คุณค่า เช่นกัน เพื่อให้การตรวจมีคุณค่าเพิ่มขึ้น ผู้ตรวจควรปฏิบัติดังนี้ (Mehrens and Lehmann, 1972:228)

1. ใช้วิธีตรวจที่เหมาะสมสามารถจับคอคติได้
2. การตรวจต้องมุ่งสนใจอยู่เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนที่มุ่งวัดเท่านั้น
3. รมัควางอย่าให้มีส่วนตัวของผู้ตรวจมีอิทธิพลต่อคะแนน
4. ต้องใช้เกณฑ์การตรวจกับนักเรียนทุกคนอย่างคงเส้นคงวา

นอกจากทั้ง 4 ข้อดังกล่าวแล้ว นักวัดผลคนอื่น ๆ ให้ข้อเสนอแนะคล้ายคลึงกันว่า ในการตรวจควรตรวจทีละข้อจนครบทุกคน ปกปิดชื่อของนักเรียนเอาไว้อย่าให้รู้ว่ากำลังตรวจคำตอบของใคร ควรตรวจหลายครั้ง หรือตรวจหลายคน (Multiple rating) คือให้ผู้ตรวจคนเดียวตรวจหลายครั้ง หรือในการตรวจครั้งหนึ่ง ๆ ควรตรวจหลายคน แล้วให้คะแนนเฉลี่ยหรือคะแนนรวมแทนคะแนนความสามารถของผู้สอบ จะทำให้ผลการวัดมีความเที่ยงสูงขึ้นได้ (Bergman, 1981: 130-131; Glolund, 1977: 229-232; Ebel and Frisbie, 1986: 134-135) วิธีตรวจแบบสอบความเรียง ที่นักวัดผลกล่าวถึงมี 2 วิธี (Coffman, 1971: 291-293 ; Ebel, 1972: 49-50 ; Glover, Bruning and Filbeck 1982: 420) คือ

วิธีที่ 1 ตรวจแยกทีละประเด็น ให้คะแนนสูงสุดในแต่ละประเด็นเท่ากับน้ำหนักคะแนนที่กำหนดให้ เรียกว่า "การตรวจวิธีวิเคราะห์" (Analytic method หรือ Point method) การตรวจให้คะแนนแบบนี้ ครูต้องกำหนดแนวการตอบไว้ล่วงหน้า แล้วกำหนดคะแนนของแต่ละตอนย่อย ๆ ตามองค์ประกอบของการตอบ แล้วเทียบข้อสอบของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้คะแนนแต่ละตอนย่อย ๆ แล้วมารวมกันเป็นคะแนนที่ได้รับทั้งข้อ

วิธีที่ 2 วิธีให้คะแนนแบบรวมประเด็น อาศัยความประทับใจจากการอ่านอย่างรวดเร็ว เรียกว่า "การตรวจแบบวิธีประเมินรวม" (Holistic method หรือ Global method) การตรวจให้คะแนนแบบนี้ จะแยกกระดาษคำตอบของนักเรียนเป็นกลุ่ม ตามระดับคุณภาพของการตอบ แล้วให้คะแนนตามลำดับของคุณภาพอีกทีหนึ่ง

วิธีตรวจแต่ละวิธีเหมาะสมกับสถานการณ์การประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกัน วิธีแรกมีจุดอ่อนคือ ต้องเสียเวลาตรวจมากเพราะต้องตรวจทีละประเด็น และผลการตรวจประเด็นต้น ๆ ก่อให้เกิดความประทับใจมีผลส่งถึงประเด็นหลัง ๆ เช่น ประเด็นแรกได้คะแนนสูง ทำให้ประเด็นหลัง ๆ ได้คะแนนสูงด้วย ความคลาดเคลื่อนนี้เรียกว่า halo effect (Coffman, 1971: 292-293) นอกจากนั้นการแยกประเด็นย่อย ๆ มาก ๆ อาจวัดคุณลักษณะที่ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมาย การเรียนการสอนตามที่ต้องการได้ (Wiseman, 1949 cite by Coffman, 1971: 293)

ส่วนวิธีประเมินรวมสามารถกระทำได้รวดเร็ว เนื่องต่อการตรวจแบบสอบความเรียง ประเภทวัดความสามารถในการเขียน และในสถานการณ์ที่มีผู้สอบมาก ๆ การตรวจวิธีประเมินรวม มักให้ค่าความเที่ยงต่ำกว่าการตรวจวิธีวิเคราะห์ (De Gruijter, 1980:247)

อย่างไรก็ตามการจัดกลุ่มคุณภาพคำตอบ (Sorting) หรือ ใช้คำตอบตัวแบบ (essay model) เข้าช่วย จะทำให้การตรวจวิธีประเมินรวมมีความเที่ยงสูงขึ้นได้ (Ebel and Frisbie, 1986:134 ; Mehrens and Lehman, 1972:232 ; Linnvall and Nitko, 1975:50)

กล่าวว่า การตรวจแบบประเมินรวมเป็นการเปรียบเทียบคำตอบของนักเรียนกับกลุ่ม แต่การตรวจวิธีวิเคราะห์เปรียบเทียบคำตอบกับเกณฑ์ การตรวจข้อสอบความเรียงนั้นเป็นเรื่องสำคัญ ต้องใช้ผู้ที่มีความสามารถเกี่ยวกับปัญหาที่ถามเป็นอย่างดี จะให้บุคคลอื่น ซึ่งไม่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้น ๆ มาตรวจข้อสอบแทนไม่ได้ และในการตรวจ ผู้ตรวจต่างคนก็มีแนวโน้มที่จะให้คะแนนแบบสอบความเรียงขึ้นเดี๋ยวกันแตกต่างกัน หรือในผู้ตรวจคนเดี๋ยวกันก็มีแนวโน้ม ที่จะให้คะแนนแบบสอบความเรียงขึ้นเดี๋ยวกันแตกต่างกันตามโอกาสที่ตรวจ นอกจากนี้การตรวจข้อสอบเป็นรายข้อและการตรวจเป็นรายคนก็จะให้คะแนนแตกต่างกัน อิทธิพลของสิ่งเหล่านี้ ทำให้ความเที่ยงของแบบสอบความเรียงมีค่าต่ำ เพื่อให้การวัดมีความเที่ยงสูงขึ้น จึงต้องสร้างเกณฑ์การให้คะแนน ทำเป็นคู่มือการตรวจโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิธีการตรวจแบบสอบความเรียงว่า เมื่อกำหนดเกณฑ์การตรวจไว้แล้ว วิธีใดบ้างที่การตรวจให้คะแนนจะมีความสอดคล้องกันสูง สามารถนำมาใช้แล้วทำให้การวัดมีความแม่นยำมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้อง ในการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจ 2 คน ที่ตรวจวิธีเดียวกัน ของแต่ละวิธี ซึ่งมีการตรวจ 4 วิธี คือ การตรวจวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายข้อ การตรวจวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายคน การตรวจวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายข้อ และการตรวจวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายคน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนน ระหว่างวิธีการตรวจแบบสอบความเรียง 4 วิธี ที่กล่าวไว้ในข้อ 1

ขอบเขตการวิจัย

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการเก็บข้อมูลที่ต้องอาศัยความร่วมมือในการวิจัย คือ ให้ครูช่วยตรวจคะแนน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกโรงเรียนที่ยินดีให้ความร่วมมือ ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในเขตอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล จำนวน 17 โรงเรียน
2. ประชากร ผู้ตอบ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2535 และ ผู้ตรวจ เป็นครูที่สอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
3. ข้อสอบแบบความเรียง เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา
4. การตรวจแบบสอบความเรียง ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงความสอดคล้องในการให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจ 2 คน ในแต่ละวิธี และพิจารณาความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนระหว่างวิธีการตรวจ เมื่อกำหนดเกณฑ์การตรวจให้ชัดเจนทั้ง 4 วิธี
5. คะแนนที่ได้จากการตรวจใช้ศึกษาถึงความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนเท่านั้น โดยไม่มีกระบวนการตรวจสอบความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยครั้งนี้ คือ เนศของผู้ตรวจไม่มีผลต่อการตรวจให้คะแนน เนื่องจากว่าผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ตรวจให้ใกล้เคียงกัน และกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนน และมีตัวแบบของคำตอบให้อย่างชัดเจนแล้ว

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ในการคัดเลือกครูผู้ตรวจผู้วิจัยต้องการผู้ตรวจที่เต็มใจ และสนใจในการตรวจแบบสอบ จึงเลือกผู้อาสาสมัคร ซึ่งมีคุณวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาและมีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 5 ปี ผลการศึกษา จึงอาจมีข้อจำกัดในการสรุปอ้างอิงไปถึงประชากรผู้ตรวจ
2. ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนเท่านั้น ผลการสอบจึงไม่อาจสรุปว่าเป็นความสามารถที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่าง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความเรียง หมายถึง แบบสอบที่เกี่ยวกับความรู้ ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป.6 บทที่ 3 เรื่อง สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา จำนวน 6 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งให้อิสระในการเขียนคำตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้หลักวิชา ความรู้ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาใช้ในการตอบ
2. ผู้ตรวจ หมายถึง ครูที่สอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อำเภอทุ่งหว้าจังหวัดสตูล
3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
4. วิธีการตรวจแบบวิเคราะห์ หมายถึง การตรวจให้คะแนนคำตอบ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ว่าตอบอย่างไร ได้กี่คะแนน โดยอิงหลักการในด้าน การแสดงความคิดเห็นและยกเหตุผลได้ตรงประเด็น ยกตัวอย่างหรือข้อมูลสนับสนุนได้ถูกต้องตามหลักวิชา และครอบคลุม สมบูรณ์
5. วิธีการตรวจแบบประเมินรวม หมายถึง การตรวจให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามความเรียง โดยพิจารณาคุณภาพรวมตามความประทับใจเทียบกับคำตอบตัวแบบ โดยแยกกระดาษคำตอบออกเป็น 5 กอง คือ ดีมาก ดี ค่อนข้างดี พอใช้ อ่อน แล้วให้คะแนน ตามลำดับคุณภาพอีกครั้งหนึ่ง
6. การตรวจให้เสร็จเป็นรายชื่อ หมายถึง การตรวจข้อสอบทีละข้อจนครบทุกคน แล้วจึงเริ่มตรวจข้อใหม่ต่อไป
7. การตรวจให้เสร็จเป็นรายคน หมายถึง การตรวจข้อสอบทีละคนจนครบทุกข้อ แล้วจึงตรวจคำตอบของคนใหม่ต่อไป
8. ความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนน หมายถึง การให้คะแนนคำตอบด้วยตัวเลขที่ใกล้เคียงกัน ในแต่ละวิธีการตรวจ ของผู้ตรวจแต่ละคน ซึ่งตรวจสอบโดย การเปรียบเทียบค่าสถิติพื้นฐาน และแสดงความสัมพันธ์สอดคล้องกันด้วยค่าสหสัมพันธ์ที่มีค่าสูงในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานการวิจัย

โดยทั่วไปแบบสอบถามความเรียงมักมีความเที่ยงต่ำ ความเที่ยงส่วนใหญ่เป็นดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจต่างคน หรือภายในผู้ตรวจคนเดียวที่ตรวจต่างโอกาส (Intra or Interrater reliability) ผู้ตรวจต่างคน หรือคนเดียวกันแต่ตรวจต่างโอกาสมีแนวโน้มที่จะให้คะแนนต่างกัน ความไม่สอดคล้องจะยิ่งมากขึ้นเมื่อข้อสอบให้อิสระในการตอบมากขึ้น (Coffman,

1984:277) ธรรมชาติของประชากร ถ้าประชากรมีความเป็นเอกพันธ์ (Homogeneity) ตัวอย่างกลุ่มจำนวนไม่มากนักก็เป็นตัวแทนที่ดีได้ (Chadwick, Bahr and Albrecht, 1984:67-68) แสดงว่าถ้าผู้ตรวจมีความเห็นสอดคล้องกันในการตรวจ จะมีความแม่นยำสูงขึ้น ซึ่งหมายถึงการตรวจมีความเที่ยงสูง นักวัดผลการศึกษาและนักวิจัยเสนอว่า การชี้แจงให้ผู้ตรวจมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ตรวจ รู้จักใช้แบบแผนหรือคู่มือการตรวจที่เหมาะสม สามารถทำให้การตรวจมีความเที่ยงสูงขึ้นได้ (Hopskin and Stanley, 1981:222-223 ; Bergman, 1981:130-131) วิธีการตรวจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ค่าความเที่ยงแตกต่างกัน โดยทั่วไปการตรวจวิธีวิเคราะห์จะให้ค่าความเที่ยงสูงกว่าวิธีประเมินรวม (Hopskin and Stanley, 1981:210 ; De Gruijter, 1980:247) นอกจากนี้ การตรวจข้อสอบทีละข้อ จะดีกว่าการตรวจข้อสอบทีละคน (วิทยุวารสาร, 2533:79) เพราะเป็นการลดความแปรปรวนในการตรวจจากการเปลี่ยนข้อสอบ ๆ

จากจุดประสงค์การวิจัย การศึกษาทฤษฎี งานวิจัย ที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัย เกี่ยวกับการตรวจแบบสอบความเรียง ที่ใช้ข้อสอบ และนักเรียนชุดเดียวกัน แต่ผู้ตรวจและวิธีการตรวจต่างกัน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความสอดคล้องในการให้คะแนนคำตอบ ระหว่างผู้ตรวจ 2 คน ที่ตรวจวิธีเดียวกัน ในแต่ละวิธี คือ การตรวจวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายข้อ การตรวจวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายคน การตรวจวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายข้อ และการตรวจวิธีประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายคน จาก 4 วิธีดังกล่าวมานี้ การตรวจวิธีวิเคราะห์ให้เสร็จเป็นรายข้อ น่าจะมีความสอดคล้องในการให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจมากกว่าวิธีอื่น ๆ

สมมติฐานที่ 2 ความสอดคล้องในการให้คะแนนแบบสอบ ที่ได้จากการตรวจ 4 วิธี นั้น การตรวจให้เสร็จเป็นรายข้อ น่าจะมีความสอดคล้องในการให้คะแนน มากกว่าการตรวจให้เสร็จเป็นรายคน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบวิธีการตรวจแบบสอบความเรียง ที่ให้ค่าความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนน ซึ่งจะมีผลทำให้ ความเที่ยงของแบบสอบความเรียงเป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น อันเป็นการกระตุ้นให้ครูสนใจ เห็นคุณค่า หันมาใช้แบบสอบความเรียงในการวัดและประเมินผลมากขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียนด้านความรู้ความคิดในระดับสูง รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ตลอดจนสามารถสื่อความคิดในรูปการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทำให้ทราบค่าความสอดคล้อง ในการให้คะแนนของแบบสอบถามเรียง เมื่อคะแนน ได้มาจากวิธีการตรวจต่างกัน อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่อง การตรวจ แบบสอบถามเรียงในโอกาสต่อไป

3. ได้ผลการวิจัยที่สามารถสนับสนุน ถึงการนำวิธีการตรวจแบบสอบถามเรียงมาใช้ว่า เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงใช้ในการตรวจข้อสอบให้คะแนนที่มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป